

[Niels Helveg Petersen.]

os i 21 mands udvalget, som kunne vise noget om dette? Når hr. Kampmann udtaler sig så skråsikkert om det og tilsyneladende sidder inde med den faste viden om, hvorledes reallønsudviklingen bliver i 1970, var det vel rimeligt at underrette regeringspartierne i udvalgsarbejdet om sine beregninger; men det har man ikke hidtil gjort. Jeg vil gerne opfordre til, at man gør det. Jeg vil gerne opfordre til, at man fremlægger de beregninger, der viser faldet i reallønsstigningen, det stærke fald, og lægger dem ved siden af de overslag og beregninger, som i dag er fremkommet fra økonomiministeren. Lad os få fremlagt disse beregninger, lad os lægge dem ved siden af økonomiministerens, der kan ligefrem blive stof til en økonomisk studiekreds. Jeg synes i hvert fald, at oppositionen har pligt til at oplyse om beregningsgrundlaget for de overordentlig stærke påstande, som man fører frem, og som kun kan tjene til yderligere at nære uroen blandt lønmodtagere på landets arbejdspladser.

En diskussion med det fundament, som vi fører i dag, kan ikke komme ret langt, den kan nok heller ikke føre parterne særligt langt henimod hinanden, derfor vil jeg til sidst tage nogle problemer op, som ikke er taget op i de fremsatte forslag til folketingsbeslutning, men som forekommer mit parti at være væsentlige, når man skal vurdere den økonomiske og den politiske udvikling.

Det ene spørgsmål, jeg vil bringe frem, er lavtlønsproblemet. Her er situationen jo den, at overenskomst efter overenskomst diskuterer man lavtlønsproblemerne. Overenskomst efter overenskomst lægges der særlige lavtlønstillæg på. Det viser sig efter overenskomsternes afslutning meget hurtigt, i hvert fald ofte, at disse lavtlønstillæg får den virkning, at andre grupper får så meget des mere travlt med at skaffe sig kompensation. Det er ikke nogen bebredelse, jeg tror, det er en ret nøgtern konstatering af, hvorledes det faktisk foregår. Det betyder heller ikke, at lavtlønstillæg er af det onde, for hvorledes ville det have udviklet sig uden? Man kan ikke ved det. Men det, vi i dag kan vide med temmelig stor sikkerhed, er, at arbejdsmarkedets parter ikke har evnet at løse lavtlønsproblemerne selv.

Jeg tror, at de offentlige ydelser og skatopolitikken må inddrages i overvejelserne, hvis man skal nå et bedre resultat. Mit parti er indstillet på og vil gerne give tilsagn om, at man prøver på at finde veje til en bedre behandling af hele lavtlønsproblemet, prøver på, om det ikke er muligt at finde andre og nye veje i et samvirke mellem arbejdsmarkedets parter og lovgivningsmagt og regering. Jeg tror ikke, det ville være umuligt, hvis man arbejdede sammen, hvis man gjorde en fælles indsats fra arbejdsmarkedets parter, lovgivningsmagten og regeringen, at finde bedre løsninger på lavtlønsproblematikken end den, vi har fundet hidtil. Det ville ligesom være en slags fornuftig afslutning på disse mange diskussioner om kasseoverskud og lempelser osv., hvis der kom et virkeligt arbejde i gang på denne led. Jeg tror, det kunne føre nogen vegne. Det ville ikke have øjeblikkelige virkninger, men langsigtede virkninger, der ville være så meget des større.

Og så vil jeg til sidst om medbestemmelsesproblemet, som jeg tror er væsentligt, og som har en betydelig interesse for den fremtidige politiske udvikling og for, hvad vi kommer til at beskæftige os med her i folketinget, gerne sige, at der kommer jo nu i løbet af ganske kort tid fra det såkaldte Agersnapudvalg en redegørelse for medbestemmelsesproblemer, problemer omkring det industrielle demokrati. Agersnapudvalget blev trods nogen surhed fra de tre største partier nedsat i 1966, og de endelige resultater ventes i dette år, nogle allerede i dette forår. Jeg vil gerne tage tråden op, hvor hr. Anker Jørgensen slap. Mit parti er indstillet på at diskutere disse medbestemmelsesproblemer. Jeg tror, at når Agersnapbetænkningen foreligger, vil vi have et nyt og bedre grundlag for at diskutere dem, og det ser vi frem til.

Morten Lange: Som man vil huske, endte den sidste debat, vi havde her om disse emnekredse, med et næsten klart nej fra regeringen. Vi var fra oppositionens side så optimistiske, at vi regnede med, at vi dog kunne komme et stykke vej under udvalgsbehandlingen, men vi er blevet skuffet, og vi må konstatere, at vi i hovedsagen har spildt vores tid.

Et hovedelement i denne debat er natur-